

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
АПЕЛАЦИОНИ СУД БРЧКО ДИСТРИКТА
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
Број: 96 о К 126672 23 Кж
Брчко, 13.02.2023. године

У ИМЕ БРЧКО ДИСТРИКТА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ !

Апелациони суд Брчко дистрикта Босне и Херцеговине у вијећу састављеном од судија Иље Клаић, као предсједника вијећа, Срђана Недић и Вука Лучић, као чланова вијећа, уз учествовање Љиљане Лукић као записничара, у кривичном предмету против оптуженог П.Ћ. зв. „П.“ из Козарске Дубице, због кривичног дјела Ратни злочин против ратних заробљеника из члана 144. у вези са чланом 22. Кривичног закона Социјалистичке Федеративне Републике Југославије, одлучујући о жалби Тужилаштва Брчко дистрикта Босне и Херцеговине, поднесеној против пресуде Основног суда Брчко дистрикта Босне и Херцеговине број 96 о К 126672 20 К од 22.09.2022. године, након јавне сједнице вијећа одржане дана 13.02.2023. године у присуству тужиоца Тужилаштва Брчко дистрикта Босне и Херцеговине, Паве Радош, оптуженог и његовог браниоца Миодрага Стојановић, адвоката из Бијељине, донио је

П Р Е С У Д У

Одбија се као неоснована жалба Тужилаштва Брчко дистрикта Босне и Херцеговине и потврђује пресуда Основног суда Брчко дистрикта Босне и Херцеговине број 96 о К 126672 20 К од 22.09.2022. године.

Образложење

Пресудом Основног суда Брчко дистрикта Босне и Херцеговине број 96 о К 126672 20 К од 22.09.2022. године, оптужени П.Ћ., на основу члана 284. став 1. тачка ц. Закона о кривичном поступку Брчко дистрикта Босне и Херцеговине („Службени гласник Брчко дистрикта Босне и Херцеговине“ бр. 34/13, 27/14, 3/19 и 16/20), ослобођен је од оптужбе да је радњама описаним у изреци те пресуде починио кривично дјело Ратни злочин против ратних заробљеника из члана 144. у вези са чланом 22. Кривичног закона Социјалистичке Федеративне Републике Југославије.

На основу члана 189. став 1. Закона о кривичном поступку Брчко дистрикта Босне и Херцеговине одлучено је да трошкови кривичног поступка падају на терет буџетских средстава суда.

На основу члана 198. став 2. Закона о кривичном поступку Брчко дистрикта Босне и Херцеговине оштећени је са имовинскоправним захтјевом упућен на парнични поступак.

Против наведене пресуде жалбу је поднијело Тужилаштво Брчко дистрикта Босне и Херцеговине (у даљем тексту тужилац) због:

- битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 297. став 1. тачка к) и члана 297. став 2. у вези са чланом 10. став 2. и чланом 281. став 2. Закона о кривичном поступку Брчко дистрикта Босне и Херцеговине и

- погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања (члан 299. Закона о кривичном поступку Брчко дистрикта Босне и Херцеговине),

с приједлогом да Апелациони суд Брчко дистрикта Босне и Херцеговине уважи жалбу тужилаштва, укине првостепену пресуду и предмет врати на поновно суђење или да укине првостепену пресуду и одреди одржавање расправе пред Апелационим судом.

Бранилац оптуженог П.Ћ., адвокат Миодраг Стојановић (у даљем тексту бранилац оптуженог), поднио је одговор на жалбу тужиоца у којем наводи да став тужиоца изнесен у жалби не произилази из пресуде, односно да је жалба неоснована, па је предложио да овај суд жалбу тужиоца одбије у цјелости и потврди првостепену пресуду.

На јавној сједници вијећа овог суда, одржаној дана 13.02.2023. године, тужилац је изјавио да остаје код жалбе и у складу са наводима исту детаљно образложио указујући, по њима, на пропусте које је првостепени суд починио приликом доношења наведене одлуке, па је на крају предложио као и у жалби да се првостепена пресуда укине и предмет врати на поновно суђење или да се укине првостепена пресуда и одреди одржавање расправе пред Апелационим судом.

Бранилац оптуженог је изјавио да је поднио одговор на жалбу тужиоца па је исти детаљно и образложио указујући да жалба није основана, с приједлогом да се жалба тужиоца одбије као неоснована и првостепена пресуда Основног суда Брчко дистрикта Босне и Херцеговине потврди.

Оптужени се придружио наводима свог браниоца.

Овај суд је испитао побијану пресуду у складу са чланом 306. Закона о кривичном поступку Брчко дистрикта Босне и Херцеговине, односно у оном дијелу који се побија жалбом, а по службеној дужности да ли је на штету оптуженог повријеђен Кривични закон, након чега је одлучио као у изреци ове одлуке из следећих разлога:

Жалба тужиоца је неоснована.

Неосновано се жалбом тужиоца приговара да је првостепени суд приликом доношења побијане пресуде починио битне повреде одредаба кривичног поступка, те да је чињенично стање погрешно и непотпуно утврдио.

Битну повреду одредаба кривичног поступка тужилац заснива на тврдњи да је изостало ваљано образложење у погледу оцјене исказа свједока који су на главном претресу дали другачије изјаве у односу на изјаве из истраге. Првенствено тужилац мисли на исказе С.М., В.М., З.Б., Ж.Ћ. и Н.М.. С тим у вези тужилац сматра да је суд прихватио исказе које су свједоци дали током истраге, чињенично стање би било битно другачије и у потпуности би били подржани наводи из оптужнице, па је, по тужиоцу, остало нејасно које исказе наведених свједока је првостепени суд прихватио и на којима је засновао одлуку. Међутим, тужилац не указује у чему се огледају те разлике у исказима свједока и како би, ако заиста и постоје, утицале на чињенично утврђење, односно шта су то свједоци битно различито изјавили, а што би теретило оптуженог и на који начин би били подржани наводи оптужнице. Ако се ради о битним и релевантним разликама у исказима свједока, као што се жалбом тврди, за очекивати је да се укаже на те битне разлике и како су се те разлике одразиле на утврђење чињеничног стања. Очекивана и адекватна аргументација од стране тужиоца у жалби је изостала, па наведени приговор овај суд није могао цијенити основаним.

Првостепени суд је подсјетио на релевантне дијелове исказа свједока које и тужилац спомиње у жалби, то јест С.М., Н.М., Ж.Ћ., З.Б., о чему првостепени суд говори на странама 12 и 13, под тачкама 23 и 24 образложења одлуке. Свједок В.М., припадник Козарско-Дубичке бригаде ВРС, практично није имао никаквих релевантних сазнања у вези догађаја из оптужнице, с тим што је чуо да је један војник заробљен. За остале свједоке које тужилац спомиње првостепени суд је указао на њихове исказе, као што је већ речено, па и у оном дијелу гдје су суочени са исказима из истраге, а односи се на то да ли је оштећени И.С., када су га они посјетили након што су чули да је заробљен, имао на себи видних повреда. Наведени свједоци иначе познају И.С. из ранијег периода, будући да му је Ж.Ћ. био наставник у основној школи, док су С.М., Н.М. и З.Б. са И.С. ишли у основну школу, будући да су из истог мјеста. Имајући у виду исказе споменутих свједока као и других саслушаних свједока, сем исказа свједока И.С., првостепени суд правилно закључује да се не може закључити да је неко од тих свједока потврдио да је оптужени на било који начин малтретирао оштећеног, о чему првостепени суд говори на страни 17, тачка 32 образложења. Свједоци нису потврдили ни у једном дијелу свог свједочења ни из истраге ни са главног претреса, да је оптужени имао било какву улогу у малтретирању оштећеног И.С., о чему такође ваљане и увјерљиве разлоге првостепени суд даје на странама 17 и 18 образложења одлуке. С тим у вези није се могла ни прихватити жалбена тврдња тужиоца да би чињенично стање било другачије утврђено у ситуацији да је првостепени суд на другачији начин цијенио исказе наведених свједока. Будући да свједоци ни на који начин кроз своје исказе нису довели у везу оптуженог као извршиоца кривичног дјела за које се терети, наведена тврдња тужиоца као неаргументована није могла бити прихваћена од стране овог суда, па се не може ни говорити да је почињена битна повреда кривичног поступка.

Није тужилац у праву када тврди да је почињена битна повреда члана 281. став 2. Закона о кривичном поступку Брчко дистрикта Босне и Херцеговине, односно да је изостала адекватна оцјена изведених доказа, па да

је услед тога пресуда остала мањкава, јер се првостепени суд није одредио према различитим изјавама напријед наведених свједока. За разлику од тужиоца овај суд сматра да је првостепени суд приликом утврђивања чињеничног стања извршио савјесну оцјену свих проведених доказа, цијенећи исте појединачно и у вези са осталим доказима и на основу такве оцјене изводио закључке да ли је нека чињеница доказана или није. Тако је поступио и у односу на свједоке и њихове изјаве, а које тужилац спомиње у жалби и неаргументовано и неувјерљиво приговара на наводни изостанак адекватне оцјене исказа тих свједока. При томе тужилац очигледно исказима наведених свједока жели дати сасвим неки други смисао и значај у погледу онога о чему су свједоци свједочили, при томе потпуно занемарујући да ни на који начин ни кроз своје исказе из истраге, ни са главног претреса не доводе оптуженог у везу са извршењем кривичног дјела за које се терети. Треба нагласити да се не ради о различитим исказима, као што се жалбом тврди, него о неким дијеловима исказа за које се свједоци нису могли сјетити имајући у виду протек времена од оног момента када су давали исказе па до њиховог свједочења. Када су током главног претреса свједоци суочавани са исказима из истраге, а везано за то да ли су примијетили на лицу или тијелу оштећеног И.С. повреде, наведени свједоци су изјавили да је могуће да су тако рекли, али да се свега тога не сјећају. Међутим, битна је чињеница да ти свједоци ни на који начин нису доводили у везу оптуженог са извршењем кривичног дјела, нити га на било који начин инкриминисали, што је адекватном оцјеном изведених доказа правилно и потпуно утврдио првостепени суд. Да би основано тврдили да је одређени свједок промијенио свој исказ из истраге у односу на оно што свједочи на главном претресу, та разлика треба да буде у погледу битних и релевантних чињеница, а које би значајно утицале на чињенично утврђење и практично представљало потврду чињеничних навода из оптужнице. Међутим, то није ситуација у конкретном случају. Ни тужилац не конкретизује о којим битним разликама у исказима се ради, односно уопште их не спомиње, него на паушалан и апстрактан начин закључује да је изостала адекватна оцјена доказа, односно исказа наведених свједока и да би чињенично стање било другачије утврђено него на начин на који је то утврдио првостепени суд.

Надаље, као битну повреду одредаба кривичног поступка тужилац види у чињеници да је првостепени суд прогласио незаконитим доказе тужиоца, записник о препознавању лица од 14.12.2018. године, доказ Д10 и извјештај са фотодокументацијом од 18.12.2018. године, доказ Д11 и да је при томе првостепени суд погрешно примијенио одредбу члана 10. став 2. Закона о кривичном поступку Брчко дистрикта Босне и Херцеговине (законитост доказа). При томе, тужилац се слаже да је приликом предузимања наведене радње доказивања из члана 85. став 3. и 4. Закона о кривичном поступку Брчко дистрикта Босне и Херцеговине (начин саслушања, суочење и препознавање), начињен извјестан пропуст приликом постављања фотографија, али се тужилац не слаже са закључком првостепеног суда да се ради о незаконитом доказу. У прилог наведеног приговора тужилац наводи да првостепени суд питање законитости доказа није посматрао у контексту тога да ли је цијели поступак, па и начин прибављања доказа био поштен и правичан за оптуженог, да ли су поштована права оптуженог и да ли је то био једини доказ при доношењу одлуке. Када је у питању одлука првостепеног

суда да не прихвати, односно да незаконитим прогласи доказ Д10 тужиоца, записник о препознавању лица од 14.12.2018. године и доказ Д11, извјештај са фотодокументацијом од 18.12.2018. године, првостепени суд је дао адекватне разлоге и навео аргументацију која указује да је правилно поступио када је те доказе прогласио незаконитим, а на шта се указивало и од стране одбране током доказног поступка.

Првостепени суд правилно закључује да су наведени незаконити докази прибављени повредом одредбе члана 85. став 3. и 4. Закона о кривичном поступку Брчко дистрикта Босне и Херцеговине и да услед тога, имајући у виду одредбу члана 10. став 2. Закона о кривичном поступку Брчко дистрикта Босне и Херцеговине, суд не може засновати своју одлуку на таквим доказима, будући да су исти прибављени повредама тог Закона. Одредбом члана 85. став 3. и 4. Закона о кривичном поступку Брчко дистрикта Босне и Херцеговине прописан је поступак и процедура препознавања лица, па је у ставу 3. наведеног члана прописано да ће се од свједока тражити да опише лице којег се врши препознавање, па ће му се то лице показати заједно са другим њему непознатим лицима. Ставом 4. прописано је, ако препознавање није могуће у складу са ставом 3. наведеног члана, препознавање ће се извршити на основу препознавања фотографија тог лица, међу фотографијама свједоку непознатих лица. Као што и произилази из доказа Д10 и Д11 прешло се на препознавање лица у складу са одредбом члана 85. став 4. Закона о кривичном поступку Брчко дистрикта Босне и Херцеговине, односно препознавању са фотографија. При томе се није ни покушало извршити препознавање лица у складу са чланом 85. став 3. Закона о кривичном поступку Брчко дистрикта Босне и Херцеговине, иако закон децидно прописује на који начин ће се то учинити. На наведени начин се није поступило, нити је задокументовано зашто није на прописан начин вршено препознавање, па се прешло на препознавање помоћу фотографија, о чему све првостепени суд даје детаљне, адекватне и потпуно прихватљиве разлоге у тачкама 11, 12, 13 и 14 односно страна шест и седам образложења. Оно што је било опредјељујуће да првостепени суд прогласи наведене доказе незаконитим је неспорно утврђена чињеница да је међу понуђених 15 фотографија на којима се налази и оптужени било укупно пет, а не три лица као што тужилац наводи, које је оштећени И.С., као лице које је вршило препознавање, познаје од ранијег периода, будући да су били из истог мјеста, а да му је свједок Ж.Ћ. био наставник у основној школи. И фотографија оптуженог П.Ћ. под редним бројем 9 налази се између фотографија број 8 на којој се налази Ж.Ћ. којег оштећени И.С. добро познаје, а и посјетио га је док је био заробљен, а на фотографији број 10 је Д.Л. којег такође И.С. одлично познаје будући да су из истог мјеста и да су ишли у исту основну школу. Поред двојице наведених лица на фотографијама су такође били и лица Н.М. фотографија број 7, Г.П. фотографија број 12 и З.Б. фотографија број 5. Као што је правилно утврдио и првостепени суд од 15 фотографија међу којима је И.С. требао да препозна оптуженог било је 5 лица која њему нису непозната, како је то прописано одредбом члана 85. став 4. Закона о кривичном поступку Брчко дистрикта Босне и Херцеговине. Имајући у виду те утврђене пропусте првостепени суд је правилно закључио да су наведени докази Д10 и Д11 незаконити у складу са одредбом члана 10. став 2. Закона о кривичном поступку Брчко дистрикта Босне и Херцеговине, јер су прибављени

повредама наведеног Закона и на истима суд не може заснивати своју одлуку. О свему томе првостепени суд је дао ваљане и увјерљиве разлоге који указују на правилност одлуке да наведене доказе прогласи незаконитим, те да их не користи у поступку утврђивања чињеничног стања. При томе треба имати у виду да и тужилац у жалби констатује да је приликом прибављања наведеног доказа начињен становит пропуст, међутим, кроз даље приговоре жели релативизовати наведени пропуст сматрајући да се такав доказ могао користити и да је првостепени суд требао водити рачуна да ли је у цјелини поступак био поштен и правичан.

Када је у питању препознавање лица као радња доказивања, овај суд подсјећа да препознавање мора бити организовано на начин да су све показане особе или предмети слични или приближно слични, јер значајне разлике могу утицати на свједока, а и на доказну снагу и на ваљаност доказа. Наведено произилази из садржаја одредбе члана 85. став 3. и 4. Закона о кривичном поступку Брчко дистрикта Босне и Херцеговине. На наведено суд подсјећа из разлога што примјећује да се на фотографијама са којих је свједок И.С. вршио препознавање међу 15 лица налазе само 3 лица која су имала бркове, а што је значајно будући да је свједок И.С. прије препознавања када је позван да опише лице изјавио да оптужени има „плаве бркове“ доказ Д10 записник о препознавању лица од 14.12.2018. године. Такође је очигледно да се на фотографијама налазе лица различите животне доби, што је такође супротно напријед наведеној одредби члана 85. став 4. Закона о кривичном поступку Брчко дистрикта Босне и Херцеговине. Тако се на фотографијама налазе лица која су рођена 1939., 1948. и 1947. године, као и лица која су рођена 1969. и 1968. године, што наведени доказ и начин препознавања додатно чини незаконитим, јер је наведени доказ прибављен потпуно у супротности са одредбом члана 85. став 4. Закона о кривичном поступку Брчко дистрикта Босне и Херцеговине, што је првостепени суд правилно утврдио и закључио да се ради о незаконитим доказима на којима се одлука не може заснивати.

У жалби се тужилац позива на праксу судова Босне и Херцеговине тврдњом да докази прибављени одређеним процесним пропустима могу бити коришћени као доказ у ситуацији ако није изричито прописано да се наведени доказ не може користити, па се у прилог томе позива на одређене одлуке Врховног суда Федерације Босне и Херцеговине, како би учинио вјероватним своје тврдње да је првостепени суд погрешно поступио када је наведене доказе прогласио незаконитим. Овај суд је проучио пресуде на које се тужилац позвао у жалби па је закључио да се не ради о идентичној процесноправној ситуацији, са конкретном ситуацијом, па се наведено оспоравање правилности одлуке првостепеног суда у том дијелу није могло од стране овог суда прихватити аргументованим. У образложењу одлуке првостепени суд је у тачкама 11 и 12 на страни шестој и седмој дао ваљане разлоге у погледу одлуке да доказе Д10 и Д11 тужиоца сматра незаконитим, јер су прибављени повредама члана 85. став 4. Закона о кривичном поступку Брчко дистрикта Босне и Херцеговине. Наведену повреду коју тужилац неаргументовано жели релативизовати свдећи исту на одређени процесни пропуст, а не повреду закона, потребно је сагледати у контексту одредбе члана 10. став 2. Закона о кривичном поступку Брчко дистрикта Босне и

Херцеговине, на који начин је поступио и првостепени суд јер се одлука не може засновати на доказима који су прибављени повредама овог процесног закона. Надаље, значај наведене повреде треба посматрати и у контексту одредбе члана 2. став 1. (принцип законитости) Закона о кривичном поступку Брчко дистрикта Босне и Херцеговине, који прописује да правила утврђена овим законом требају осигурати да нико невин не буде осуђен, те у вези садржаја члана 14. став 3. Закона о кривичном поступку Брчко дистрикта Босне и Херцеговине који прописује да правила утврђена овим законом треба да осигурају да се осумњиченом односно оптуженом омогући праведно суђење. Имајући у виду повреду одредбе члана 85. став 4. Закона о кривичном поступку Брчко дистрикта Босне и Херцеговине коју је првостепени суд правилно утврдио, а имајући при томе у виду и утицај наведене повреде на поступак, посматрајући их са аспекта квалитета доказног материјала који се практично свео на записник о препознавању лица и изјаву оштећеног, указују да је првостепени суд исправно поступио и наведене доказе прогласио незаконитим, правилном примјеном члана 10. став 2. Закона о кривичном поступку Брчко дистрикта Босне и Херцеговине.

Иако се тужилац у жалби слаже да је приликом вршења препознавања као радње доказивања начињен становити пропуст, тужилац потом на трећој страни жалбе констатује да су докази везани за препознавање и фотодокументацију оптуженог прибављени уз почињене само неке процесне пропусте, и да је првостепени суд погријешно када је исте прогласио незаконитим. Првостепени суд је правилно утврдио пропусте који су почињени приликом предузимања радњи препознавања и с тим у вези повреде одредбе члана 85. став 4. Закона о кривичном поступку Брчко дистрикта Босне и Херцеговине доводећи у везу са одредбом члана 10. став 2. Закона о кривичном поступку Брчко дистрикта Босне и Херцеговине, јер се одлука не може заснивати на доказима прибављеним повредама овог закона, водећи рачуна о значају наведеног пропуста. Неувјерљиву аргументацију којом тужилац жели довести у питање правилност примјене одредбе члана 10. став 2. Закона о кривичном поступку Брчко дистрикта Босне и Херцеговине овај суд није могао прихватити имајући у виду да је првостепени суд у погледу таквог свог става изнио увјерљиве и на правним чињеницама засноване разлоге, а о чему увјерљиво и аргументовано говори на странама шест и седам побијане одлуке.

Као што произилази из образложења побијане одлуке уложени су материјални докази од стране тужиоца и одбране, што и тужилац у жалби наводи, али даље тужилац погрешно закључује да те материјалне доказе суд нигдје не наводи, те да је остала непозната оцјена релевантности и валидности тих уложених доказа. Када се сагледа образложење побијане одлуке да се закључити да се током образлагања одлуке спомињу материјални докази, гдје их првостепени суд анализира како су и нумерисани од стране тужиоца. То првостепени суд нарочито чини, у тачкама 26, 27, 28, 29, 30, 31 и 33 образложења одлуке, гдје су практично наведени сви материјални докази који су презентовани од стране тужиоца и од стране одбране, тако да није остало непознато о којим доказима се ради и каквог значаја исти имају, па се не може прихватити приговор да је побијана одлука мањкава у том погледу. У жалби се не указује ни на један релевантан материјални доказ који је суд

пропустио да цијени, а који би значајно утицао на правилност и законитост одлуке, него се напротив само приговара да суд не наводи материјалне доказе уложене у спису. Првостепени суд, поред тога што је споменуо све материјалне доказе, указао је на шта се исти односе и какав значај за утврђивање чињеничног стања имају. На страни 18 под тачком 33 првостепени суд даје резиме материјалне документације уложене у спис и оне која је уложена од стране одбране и од тужиоца, с правилним закључком да велики дио исте није био релевантан и да не указују на оптуженог као извршиоца кривичног дјела за које се терети. Управо имајући у виду да материјални докази не указују на оптуженог као извршиоца кривичног дјела, првостепени суд иако је исте разматрао, под напријед наведеним тачкама образложења, није било нужно да се посебно на исте на више мјеста осврће јер на релевантан начин нису утицали на одлуку у погледу кривице оптуженог.

У дијелу жалбе који се односи на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање тужилац по оцјени овог суда неаргументовано приговара да је првостепени суд погрешно утврдио чињеницу да оптужени није злостављао оштећеног у вријеме и на начин описан у оптужници, а да је за правилно чињенично утврђење имао довољно релевантних доказа. Наведени приговор тужиоца је по оцјени овог суда неаргументован и као такав потпуно неприхватљив. Утврђивању свих релевантних и битних чињеница, а што је свакако чињеница да ли је оптужени на описан начин злостављао оштећеног, претходила је детаљна и савјесна оцјена свих доказа, а на начин прописан чланом 281. став 2. Закона о кривичном поступку Брчко дистрикта Босне и Херцеговине. Након такве оцјене доказа суд је изводио закључке да ли су битне и одлучне чињенице утврђене ван разумне сумње. Тако је суд детаљно анализирао и цијенио исказ оштећеног И.С. доводећи у везу исти са другим доказима, па је правилно закључио да је свједочење оштећеног нелогично, неконзистентно, контрадикторно што је више него довољно дало првостепеном суду основа да истом не поклони вјеру, а о чему је дао увјерљиве разлоге на странама 14 и 15 под тачкама 26 и 27 образложења. Ниједан други provedени доказ није потврдио да је оптужени злостављао И.С., сем што је то учинио кроз свој исказ оштећени И.С., чијем свједочењу првостепени суд с разлогом није поклонио вјеру, а у погледу чега је изнио адекватну аргументацију, између осталог, на страни 14 и 15 одлуке. Иако се кроз жалбу тужилац позива на многобројне доказе, не указује ни на један доказ који би потврдио наводе И.С., а што би ишло у правцу тврдње изнесене у жалби да је првостепени суд погрешно утврдио да оптужени није злостављао И.С.. Доказе који би упућивали на други закључак и чињенично утврђење од оног до којег је дошао првостепени суд тужилац у жалби не спомиње.

У поступку утврђивања битних чињеница као што је већ истакнуто првостепени суд је разматрао и цијенио исказ оштећеног И.С. односно све информације које је оштећени презентовао суду како током главног претреса, тако и све информације које су произилазиле и из материјалне документације, као што је и службена биљешка о информативном разговору сачињена дана 30.04.1996. године у Сигурносно информативној служби Министарства одбране Хрватске Републике Херцег Босне као доказ Д29 коју

је као материјални доказ под наведеним бројем у спис уложио тужилац. Предмет анализе и оцјене првостепеног суда био је и наведени доказ о чему говори на страни 15 под тачком 27 гдје је рекао да се ради о изјави, док је на истој страни за наведени доказ употребио термин службена биљешка о информативном разговору који је и назив документа односно доказа Д29. Цијенећи све те информације као и свједочење које је оштећени И.С. дао, па након што је извршена анализа свега реченог, првостепени суд је уочио одређене противрјечности и нелогичности у тим информацијама које су након оцјене поузданости свједочења И.С. дале основа да његово свједочење оцијени као нелогичним, контрадикторним и да истоме не поклони вјеру. При томе за првостепени суд није спорно да је оштећени И.С. претрпио злостављање и малтретирање и да је био претучен о чему говори у тачкама 26 и 34 образложења, и та чињеница није остала неутврђена. Међутим ниједан доказ није на директан и поуздан начин указао да је то злостављање према оштећеном вршио оптужени. Тужилац подсећа на садржај доказа Д29, то јест службену биљешку о информативном разговору, па исту доводи у питање констатацијом да је разговор наводно обављен дана 22.04.1996. године, да се не ради о никаквој изјави, него да се у ствари ради о интерпретацији некаквог разговора са оштећеним, очигледно с намјером да се садржају, односно наведеном доказу практично одузме било какав значај. Садржај наведене службене биљешке о информативном разговору односно доказ Д29 је првостепени суд цијенио као информације које је оштећени дао у то вријеме надлежној служби, али је исто посматрао у контексту оцјене поузданости и кредибилитета свједока, кроз чију анализу и оцјену имајући у виду друге доказе и уочене противрјечности, је озбиљно доведена у питање поузданост наведеног свједока. Када је у питању доказ Д29 надаље тужилац истиче да је наведену изјаву оштећени дао некеме из Сигурносно информативне службе и то пар дана након што је размијењен, након вишемјесечног боравка у заробљеништву гдје је био изложен психичком и физичком злостављању. И првостепени суд је извршио анализу наведеног доказа цијенећи управо и оно што тужилац наводи да је у то вријеме И.С. имао неспорно психичке проблеме које и данас има услед траума које је преживио, али је исто тако суд цијенио те информације које је тада И.С. презентовао Сигурносној служби и указао да су га тукли војници ВРС, а да су га тројица часника испитивала, при томе наводећи име капетана П., и не спомињући да га је било ко од тих часника тукао. Жалбена тврдња да су информације које је оштећени И.С. дао кроз ту забиљешку практично неупотребљиве имајући у виду како његово психичко стање које је утврђено од стране вјештака па да иста није подобна за упоређивање са другим изјавама, за овај суд није прихватљива.

Имајући у виду напријед наведено у погледу тог жалбеног приговора као и образложење првостепеног суда када је ријеч о доказу Д29 то јест службеној биљешци о информативном разговору од 30.04.1996. године, овај суд жалбене наводе тужиоца у том правцу није могао цијенити аргументованим.

Неприхватљива је тврдња тужиоца да је првостепени суд приликом оцјене поузданости и кредибилности свједочења оштећеног извлачио на основу тривијалних несугласица које постоје у исказу оштећеног са главног претреса и истраге. У том правцу тужилац указује на неке разлике које је првостепени суд уочио у исказу оштећеног, а које се тичу описа мјеста боравка

за вријеме док је био заробљен, те у погледу могућности оштећеног да разазнаје чинове које су носила лица, односно да првостепени суд се бави небитним разликама у исказима оштећеног. Наведена тврдња тужиоца не може се сматрати основаном и аргументованом из разлога што је првостепени суд након извршене анализе свих информација које је током поступка презентовао И.С. и оне информације које је давао током истраге, као и оне које је презентовано након изласка из заробљеништва пружиле су суду довољно основа након уоченог низа нелогичности и противрјечности да не поклони вјеру свједочењу оштећеног И.С.. При томе првостепени суд је цијенио и имао у виду да свједочење И.С. није поткријепљено нити је добило потврду у било којем другом свједочењу или материјалном доказу, а о чему првостепени суд даје довољно увјерљивих разлога на страни 17 под тачком 32 и страни 18 под тачкама 33 и 34 образложења одлуке. Првостепени суд закључује с разлогом да је оштећени И.С. претрпио одређене патње за вријеме свог боравка у заробљеништву, да је био малтретиран и претучен, међутим, докази презентовани током доказног поступка нису у довољној мјери потврдили наводе оптужнице да је оптужени починио кривично дјело за које се терети, о чему све адекватне разлоге под тачком 34 на страни 18 даје првостепени суд, а које у потпуности прихвата и овај суд.

По мишљењу тужиоца првостепени суд је олако прешао преко чињеница да се ради о трауматизованом свједоку који је више пута саслушаван уважавајући и протек времена па је погрешно цијенио исказ оштећеног И.С. и погрешно закључио да се ради о контрадикторном и нелогичном свједочењу, при томе занемарујући да његов исказ ни у чему не одудара од изведених доказа, те да су одређене нејасноће у његовом свједочењу, као непознавање одређених чињеница резултат његовог душевног стања које су констатовали и вјештаци медицинске струке. Када је ријеч о кредибилитету и поузданости свједока И.С. првостепени суд је по оцјени овог суда извршио детаљну анализу његовог свједочења и у тачкама 26 и 27 одлуке, као и у тачки 32 изнио увјерљиве разлоге којима се руководио када је закључио да се ради о нелогичном, неконзистентном, контрадикторном свједочењу и свједочењу које није поткријепљено ниједним другим доказом. Тужилац закључује да изјава оштећеног не одудара од других изведених доказа, међутим, занемарује да је И.С. једини свједок који је тврдио да га је оптужени физички злостављао и да је његово име сазнао тек приликом подношења кривичне пријаве и то од истражилаца и да се његов исказ, односно поузданост онога о чему је свједочио, у погледу чије поузданости се првостепени суд правилно одредио, није могло провјерити кроз исказе других свједока или кроз било који материјални доказ. На овом мјесту треба подсјетити да за првостепени суд није спорно да је оштећени након заробљавања као припадника војске 106. бригаде Хрватског вијећа одбране као лице које штити члан 3. став 1. тачка а. Женевске конвенције о поступању са ратним заробљеницима од 12. августа 1949. године, претрпио одређене физичке и психичке патње које су оставиле трага на његово психофизичко здравствено стање што су утврдили и вјештак медицинске струке и вјештак из области психологије. Међутим, изостали су поуздани, релевантни и аутентични докази који би ван разумне сумње потврдили чињеничне наводе из оптужнице, да је управо оптужени починио кривично дјело у вријеме и на начин описан у оптужници.

У погледу непотпуно утврђеног чињеничног стања тужилац наводи да је првостепени суд пропустио да утврди одређене битне чињенице и то да је оштећени приликом посјете његових познаника док је боравио у Крепшићу имао видљиве трагове насиља и злостављања, да је оштећени боравио више дана у заробљеништву у Крепшићу, да је од П.Ћ. тражена дозвола да се оштећени И.С. може посјетити, да је оштећени током истраге путем фотографија и током главног претреса у судници препознао оптуженог П.Ћ. као особу која га је злостављала у Крепшићу док је био заробљен, те да је оптужени имао мотива и разлога за своје нечовјечно поступање. Што се тиче напријед наведеног приговора и наводних пропуста у погледу утврђивања чињеничног стања од стране првостепеног суда, након што се у контексту наведеног приговора сагледа образложење првостепене пресуде овај суд је утврдио да првостепени суд није починио наведени пропуст односно није непотпуно утврдио наведене чињенице које тужилац у жалби наводи. Првостепени суд је утврдио да је оштећени И.С. малтретиран и претучен након што је заробљен, што суд констатује на страни 18 под тачком 34 образложења, те да оштећени и у вријеме суђења имао здравствених проблема због боравка у заробљеништву, на шта првостепени суд подсјећа у тачки 26 образложења. Када је у питању боравак оштећеног у Крепшићу првостепени суд закључује да је вријеме његовог боравка могло бити око три дана, цијенећи друге доказе, о чему говори на странама 16 и 17 одлуке. Међутим, без обзира колико је дана боравио неспорно је да је оштећени И.С. био физички злостављан и претучен, као што је првостепени суд утврдио. Што се тиче одобрења које је тражено приликом посјете И.С. док је био заробљен у Крепшићу, свједок Ж.Ћ. је током свједочења дозволио могућност да му је управо оптужени П.Ћ. дозволио да види И.С. како је изјавио у својој ранијој изјави. Међутим, та чињеница сем што указује да је у то вријеме, један дио времена у Крепшићу провео и оптужени П.Ћ. не указује да је предузео радње извршења кривичног дјела за које се терети. Када је у питању радња препознавања путем фотографија на коју такође тужилац подсјећа у жалби иста је проглашена незаконитим доказом па је не треба ни образлагати као чињеницу. Што се тиче препознавања у судници током главног претреса исто се не сматра радњом препознавања на начин прописан чланом 85. Закона о кривичном поступку Брчко дистрикта Босне и Херцеговине па се тој радњи не може дати значај који тужилац жели у жалби, те наведеном да значај битно утврђене чињенице. Тврдња тужиоца да је оптужени имао мотива да нечовјечно поступа према свједоку И.С. је остала на нивоу претпоставки којима се тужилац бавио будући да нису добиле потврду ни кроз један проведени доказ. С тим у вези овај суд закључује да ниједна од чињеница за које тужилац у жалби наводи није остала неутврђена будући да је, све те чињенице првостепени суд утврдио. Међутим, све те чињенице не указују и не пружају довољно основа за закључак да је оптужени починио кривично дјело за које се терети као што је то правилно и утврдио првостепени суд.

У жалби тужилац на више мјеста неаргументовано понавља да првостепени суд уопште није образложио које изјаве свједока С.М., Н.М., Г.П. и З.Б. је прихватио, а које се односе на чињеницу да је И.С. приликом боравка у Крепшићу односно у вријеме заробљеништва имао на себи видљиве повреде. Као што је већ напријед речено, првостепени суд је утврдио да је И.С.

за вријеме боравка у заробљеништву био физички и психички злостављан, да је претучен о чему је већ било ријечи у предњем дијелу ове одлуке. С тим у вези за првостепени суд није остало нејасно и неутврђено да ли је И.С. малтретиран и злостављан за вријеме заробљеништва. Суд подсјећа да су напријед наведени свјedoци свједочили на околности да су посјетили И.С. док је био заробљен у Крепшићу. На околности извршиоца кривичног дјела наведени свјedoци нису свједочили ни током истраге ни током главног претреса.

Када је у питању приговор тужиоца у погледу чињенице колико је времена И.С. боравио у Крепшићу, првостепени суд је утврдио временски рок око три дана, а о чему је већ било говора, па без обзира на временски рок који је провео, несумњиво да је физички и психички малтретиран. Међутим, та чињеница не може се довести у везу са оптуженим као евентуалним извршиоцем кривичног дјела нити има значај какав се жалбеним приговором жели дати, тим прије јер је оптужени ослобођен оптужбе, будући да није било доказа да је починио наведено кривично дјело. Ослобађајућа пресуда се не заснива на алибију, односно тврдњи одбране да у вријеме када је И.С. боравио у Крепшићу оптужени није ту боравио. Тако да та тврдња и приговор око времена које је оштећени И.С. провео у Крепшићу имајући у виду разлог због којег је оптужени ослобођен од оптужбе, нема карактер одлучне и битне чињенице на чему се жалбом тужиоца неосновано потенцирало.

Неприхватљиве су жалбене тврдње тужиоца да је оптужени имао мотива да злоставља оштећеног И.С. док је био у Крепшићу, а настојећи да тај мотив пронађе у чињеници да је у то вријеме оптуженом погинуо тазбински сродник, па је по мишљењу тужиоца логично да је оптужени имао намјеру да дође до одређених информација злостављањем оштећеног. Наведена жалбена тврдња тужиоца није се могла прихватити као основана из разлога што на те околности није проведени ниједан доказ који би довео оптуженог у везу са извршењем кривичног дјела на начин како се теретио оптужником. Треба имати у виду да И.С. ни у једном дијелу свог исказа није споменуо да се оптужени П.Ђ. распитивао на те околности, нити од њега покушао добити било какву информацију везано за страдање тазбинског сродника оптуженог. Наведена тврдња тужиоца која се тиче евентуалног мотива за извршење кривичног дјела остала је на нивоу неосноване претпоставке јер као што је већ речено није добила потврду ни кроз један релевантан доказ.

По оцјени овог суда тужилац у жалби погрешно закључује да се на основу пореданих одлучних чињеница може извести закључак да постоји кривична одговорност оптуженог и да има довољно доказа који поткрепљују чињеничне наводе оптужнице. У погледу чињеница за које тужилац у жалби тврди да је првостепени суд пропустио да утврди већ је било ријечи у предњем дијелу ове одлуке, па у циљу избјегавања понављања већ реченог овај суд неће поново указивати на те наводе са стране 7 жалбе, на које је овај суд одговорио. Иако у жалби често потенцира на томе да има довољно доказа који поткрепљују чињеничне наводе оптужнице тужилац у жалби не указује нити конкретизује који су то докази, односно који су свјedoци потврдили или који материјални докази указују да је управо оптужени физички злостављао и малтретирао оштећеног И.С.. Без ваљане конкретизације доказа који указују

на битне и одлучне чињенице које би на поуздан начин потврдиле да је оптужени починио кривично дјело за које се терети, тужилац само наводи да има довољно доказа који поткрепљују чињеничне наводе оптужнице.

Овај суд подсјећа да је једино оштећени И.С. кроз своје исказе спомињао оптуженог као извршиоца кривичног дјела, а чији исказ првостепени суд није прихватио будући да је поузданост и кредибилитет свједока током доказног поступка доведен у питање, па му суд није поклатио вјеру у погледу чега је дао адекватне и објективно прихватљиве разлоге. Првостепени суд с разлогом није могао своје увјерење о кривици оптуженог засновати на исказу само једног и то непоузданог свједока И.С. чије свједочење је с разлогом цијенио нелогичним, контрадикторним у битним дијеловима, неконзистентним, те да свједочење оштећеног није добило потврду ни кроз један доказ, а о чему је првостепени суд на странама 14 и 15 изнио адекватну аргументацију.

Када су у питању докази одбране тужилац оспорава валидност и поузданост доказа Д2 одбране, а ради се о једној страници Ратног дневника бригаде у коме је под редним бројем 1093 датум 29.09.1994. године забиљежено заробљавање оштећеног И.С.. Тужилац оспорава подобност наведеног доказа за доказивање одређених чињеница јер није утврђено како је прибављен доказ, кад је настао, те да не може имати доказну снагу. Овај суд сматра да не стоји аргументација којом се оспорава поузданост наведеног доказа имајући прије свега у виду да се ради о времену када је оштећени И.С. заробљен, дана 29.09.1994. године, како је и у чињеничном опису и тужилац као временски период у којем је оштећени заробљен навео септембар мјесец 1994. године. С тим у вези очигледно је да се ни наведеним доказом чију поузданост и валидност неаргументовано тужилац оспорава, не тврди ништа супротно од онога што је тужилац у чињеничном опису оптужнице навео као вријеме заробљавања И.С..

Након детаљне анализе побијане одлуке, а у складу са жалбеним наводима тужиоца, овај суд је утврдио да првостепени суд приликом доношења и образлагања побијане одлуке није починио пропусте и повреде поступка који би довели у питање правилност и законитост одлуке. Доказе који су проведени током доказног поступка првостепени суд је правилно цијенио, те утврдио да није доказано да је оптужени починио кривично дјело за које је оптужен. О свом увјерењу на којем је засновао одлуку и донио пресуду којом је оптужени ослобођен од оптужбе, суд је дао довољно аргументованих и прихватљивих разлога који у потпуности оправдавају донесену одлуку.

На основу изведених доказа, првостепени суд је потпуно и правилно утврдио чињенично стање и утврдио да није доказано да је оптужени починио кривично дјело за које се терети. Докази који терете оптуженог морају бити поуздани, аутентични и релевантни за утврђивање чињеничног стања и само такви докази могу бити чињенично ваљана основа за утврђивање кривице оптуженог. Такви докази су по оцјени овог суда изостали у овом случају. О свему томе првостепени суд је водио рачуна па је код наведеног утврђеног чињеничног стања на исто правилно примијенио одредбу члана 284. став 1.

тачка ц. Закона о кривичном поступку Брчко дистрикта Босне и Херцеговине и оптуженог ослободио од оптужбе, јер није доказано да је починио кривично дјело за које је оптужен.

Будући да првостепени суд приликом доношења побијане одлуке није починио пропусте и повреде поступка на које се жалбом неосновано указује, а ни повреде Кривичног закона на штету оптуженог на које овај суд пази по службеној дужности, жалбу тужиоца је на основу члана 313. Закона о кривичном поступку Брчко дистрикта Босне и Херцеговине одбио као неосновану и потврдио првостепену пресуду.

Били су то разлози због којих је одлучено као у изреци ове пресуде.

ЗАПИСНИЧАР

Љиљана Лукић

ПРЕДСЈЕДНИК ВИЈЕЋА

Иљо Клаић